

NATEČAJ ZA SREDNJEŠOLCE IN MLADE OD 18 DO 25 LET

V okviru organizacije **13. Parlamenta mladih Savskega bazena** Mednarodna komisija za Savski bazen (Savska komisija) razpisuje nagradni natečaj za srednješolce in mlade od 18. do 25. leta na temo trajnostnega turizma. Geslo letošnjega parlamenta mladih je:

»TURIZEM, LOTEVAJMO SE GA NA TRAJNOSTNI NAČIN« .

Pravila natečaja

1. Sodelovanje

Na natečaju lahko sodelujejo mladi iz držav, ki si delijo Savski bazen in so članice Savske komisije (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Slovenija in Srbija), in sicer:

- Skupine srednješolcev - vsaka srednja šola lahko sodeluje z enim ali več skupinami učencev na čelu z mentorjem (profesorjem). Število članov skupine je 5 učencev. Vsak učenec je lahko član samo ene skupine, medtem, ko mentor lahko vodi več skupin.
- Skupine mladih med 18. in 25. letom- število članov skupine je omejeno na 2-5 oseb, ki so zaključili srednjo šolo. Vsaka oseba je lahko član samo ene skupine.

Vsaka skupina lahko sodeluje na natečaju z eno prijavo.

2. Trajanje

Natečaj je odprt od 31.3.2025 do 28.5.2025.

3. Tema

Turizem je ena izmed najhitreje rastočih panog gospodarstva, ki lahko veliko prispeva k razvoju območij, ki so zanimive za obiskovalce ter jim hkrati daje možnost oddiha. Pomembno pa je, da se turizma lotevamo na trajnostni način, kar pomeni, da se pri razvoju upoštevajo dolgoročni vplivi na okolje, družbo in gospodarstvo. Glavne značilnosti trajnostnega turizma so, da varuje okolje, podpira in povečuje blaginjo lokalnega prebivalstva, spodbuja turiste in lokalno prebivalstvo k odgovornemu ravnanju ter poudarja pomen ohranjanja naravne in kulturne dediščine.

To je še posebno pomembno pri razvoju turizma v Savskem bazenu, ki ga odlikujejo izjemne naravne lepote in kulturno bogastvo. V Savskem bazenu je veliko območij, zavarovanih za ohranjanje naravnih vrednot, krajine in kulturne dediščine, z različnimi stopnjami zaščite kot npr. devet narodnih parkov (Triglav, Plitvice, Risnjak, Sutjeska, Kozara, Una, Tara, Durmitor in Biogradska gora); območij, določenih po Konvenciji o mokriščih mednarodnega pomena predvsem kot habitat vodnih ptic - Ramsarska konvencija (Bardača, Lonjsko polje, Crna Mlaka, Peštersko polje, Obedska bara, Zasavica in Cerkniško jezero); območja Unescove dediščine

(Prazgodovinska kolišča okoli Alp na Igu v Sloveniji, Most Mehmeda Paše Sokolovića v Višegradu v Bosni in Hercegovini, Srednjeveška grobišča Stečki v Perućac-Rastište-Hrta v Srbiji).

V sklopu letošnjega Parlamenta mladih želimo doseči, da se poveča ozaveščenost mladih o naravnih in kulturnih danosti Savskega bazena ter o Savskem bazenu kot turistične destinacije. Čeprav lahko povečan turizem prinese gospodarske koristi, lahko tudi negativno vpliva na okolje. Za zaščito ekosistema, biotske raznovrstnosti in kulturne dediščine porečja je ključnega pomena, da se turizem razvija na uravnotežen in trajnosten način. Poleg tega je potrebno poudariti pomen sodelovanja v celotnem bazenu za krepitev turizma ob ohranjanju njegovih naravnih in kulturnih značilnosti.

4. Naloga

Naloga je napisati video, ki je namenjen spodbujanju in promociji celotnega Savskega bazena kot trajnostne turistične destinacije upoštevaje značilnosti vseh držav v Savskem bazenu (Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Slovenije, Srbije ter Črne gore). Pri izdelavi videa, je treba poudariti turistično ponudbo v Savskem bazenu, ki je zanimiva za turiste zaradi naravnih lepote, različnosti ekosistemov ter bogate kulturne in zgodovinske dediščine in vsebuje velike možnosti pri razvoju eko-, kolesarskega in navičnega, turizma. Video mora vsebovati odgovarjajoče besedilo, zaželeno pa je, da se pripravi pesem o lepotah in turističnih atrakcijah Savskega bazena z glasbeno spremljavo po izbiri.

V videu so lahko omenjeni tudi morebitni negativni učinki prekomernega turizma in predlagane rešitve, s katerimi bi se lahko izognili ali vsaj omilili te negativne učinke.

Pri izdelavi videa, pesmi oz. glasbe lahko udeleženci uporabijo moderna IT orodja, pomembno pa je, da je video rezultat raziskovanja in razmišljanja mladih o razvoju in promociji trajnostnega turizma. Kvaliteta slike videa naj bo min. 1920x1080 piks, format/aspect ratio 16:9 ter naj se snema v načinu vodoravno/landscape.

Video je lahko v angleščini ali v kateremkoli uradnem jeziku v Savski komisiji (bosanski, hrvaški, slovenski, srbski) s podnapisi v angleščini.

Trajanje videa je omejeno na 3-5 minut.

5. Prijave na natečaj

Skupine se na tekmovanje prijavijo po elektronski pošti na naslov isrbc@savacommission.org do 28.5.2025, tako, da pošljete svoje izdelke in izpolnjeno priloženo prijavnico, ki jo lahko izpolnite v enem od uradnih jezikov Savske komisije (bosanski, hrvaški, slovenski, srbski) ali v angleškem jeziku. Prijavnica se dostavi v Wordu.

6. Avtorke pravice

Savska komisija ne prevzema nikakršne odgovornosti za spore glede lastništva odnosno na avtorske pravice nad prijavami, ki jih udeleženci pošljejo Savski komisiji zaradi sodelovanja na natečaju. S sodelovanjem na tem natečaju se udeleženci strinjajo, da bodo njihovi videi javno prikazani in to izključno z namenom promocije in v nekomercialne namene.

Po koncu Parlamenta mladih bo Savska komisija na internetni strani Parlamenta mladih (<http://sava-youthparliament.com/>) objavila izdelke, ki bodo najboljše ocenjeni.

7. Izbira najboljših izdelkov

Vse skupine bodo povabljene, da svoj video predstavijo na spletni delavnici, ki bo 5. junija 2025 v sklopu praznovanja dneva reke Save. Udeležba na spletni delavnici ni obvezna in ni pogoj za sodelovanje na natečaju, je pa priporočljivo, da se odzove čim več ekip.

Strokovna žirija bo pregledala in ocenila vse prispele prijave po kriterijih, ki se nanašajo na vsebino, celovitega pristopa o savskem bazenu kot turistične destinacije, kreativnosti in učinkovitosti ključnih sporočil za promocijo potenciala za razvoj trajnostnega eko-, navtičnega in kolesarskega turizma. Med prijavami skupin dijakov bo žirija izbrala po dva najboljša izdelka iz vsake države (8 skupin), med prijavami skupin mladih med 18. in 25. letom starosti pa bodo izbrali dve najboljši prijavi (2 skupini).

8. Nagrada

Osem skupin učencev srednjih šol (po dve iz vsake države v Savskem bazenu) im dve skupini mladih v dobi od 18 do 25 let, katerih izdelki bodo ocenjeni kot najboljši, bodo za nagrado povabljeni, da sodelujejo na 13. Parlamentu mladih Savskega bazena, ki bo potekalo predvideno v oktobru 2025 v Gradiški (Bosna in Hercegovina). Savska komisija bo organizirala in krila stroške potovanja, prehrane in nastanitve za izbrane skupine.

9. Povzetek rokov:

- 31.3.2025 – 28.5.2025 – sprejemanje prijav;
- 5.6.2025 – predstavljanje izdelkov na on-line delavnici
- 30.8.2025 – objava rezultatov natečaja na spletnih straneh Savske komisije i Parlamenta mladih;
- oktober 2024 – 12. Parlament mladih Savskega bazena

10. Dodatne informacije

Več informacij o natečaju lahko dobite pri ga. Ani Marinić, tel: +385-(0)1- 488 69 60, e-mail: isrbc@savacommission.org).

Osnovne informacije o Mednarodni komisiji za Savski bazen in Parlamentu mladih

Mednarodna komisija za Savski bazen (Savska komisija) je mednarodna organizacija ustanovljena leta 2005 z namenom koordinacije izvajanja „Okvirnega sporazuma o Savskem bazenu“, kamor vlaga velike napore in je pri doseganju svojih ciljev že dosegla velik napredek.

Okvirni sporazum o Savskem bazenu je mednarodna pogodba, ki predstavlja okvir za sodelovanje držav v Savskem bazenu (Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Srbija in Slovenija), v cilju trajnostne rabe, zaščite in upravljanja z vodnimi viri v Savskem bazenu ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije.

S ciljem promocije izrednih ekoloških vrednostih in gospodarskih potencialov v Savskem bazenu, kot tudi krepitvi zavesti o potrebi po prekomejnem sodelovanju ter ustvarjanju pogojev za trajnostni razvoj regije, je bil leta 2007 **1. junij uradno proglašen za Dan reke Save**. Od takrat se Dan reke Save vsako leto obeležuje z nizom aktivnosti v vseh državah v sodelovanju med Savsko komisijo z ministrstvi iz Savskih držav, ki so vključena v delo Savske komisije, kot tudi v partnerstvu z drugim organizacijam iz vseh štirih Savskih držav.

Parlament mladih je ustrezna institucionalna oblika dela mladih in z mladimi, kateremu je glavni cilj poglobljeno sodelovanje dijakov srednjih šol iz Savskih držav, jačanje zavesti mlade populacije o izrednih ekoloških vrednostih in potencialih Savskega bazena, kot tudi o možnostih izkoriščanja teh potencialov ob istočasni zaščiti ekoloških vrednostih.

Do sedaj je bilo organizirano že dvanajst Parlamentov mladih, prvi v Naravnem parku Lonjsko polje (HR) leta 2012, drugi v Posebnem naravnem rezervatu Zasavica (RS) leta 2013, tretji v Ljubljani (SI) leta 2013, četrti v Bihaču (BA) 2015, peti v Lonjskem polju (HR), šesti v Beogradu (RS) leta 2017, sedmi v Bohinju (SI) leta 2018, osmi v Kumrovcu (HR) leta 2019, 9. v Banja Luki (BA) leta 2021, 10. v Beogradu (RS) leta 2022, 11. v Ljubljani (SI) leta 2023 ter 12. v Slavonskem Brodu (HR) leta 2024.

Več informacij je dostopno na www.savacommission.org, <http://sava-youthparliament.com/> in www.facebook.com/SavaYouth.